

La despesa cultural local: volum, concentració i canvi de cicle

Published by [Interacció](#) [1] on 30/03/2015 - 14:09 | Last modification: 06/07/2026 - 15:19

L'estadística de despesa en cultura de l'administració local a Catalunya de 2013 ofereix una base sòlida per entendre el pes real de la cultura dins l'acció pública local. No és només una fotografia pressupostària. És, sobretot, una manera de veure com es distribueixen les prioritats, quins àmbits es consoliden i quines tensions travessen el sistema cultural en un context de crisi.

El primer element és el volum. L'any 2013 la despesa cultural de l'administració local supera els 562 milions d'euros, amb un protagonisme clar dels ajuntaments, que concentren més de 464 milions, és a dir, el 82,6% del total. Aquesta dada confirma una idea coneguda però no sempre assumida en les seves conseqüències: la política cultural, en termes de despesa pública, és fonamentalment local.

Aquest pes es reproduïx també en el camp laboral. Els ajuntaments concentren la gran majoria del personal dedicat a cultura, amb prop del 85% dels treballadors del sector públic local. Això reforça la idea que la implementació de les polítiques culturals no es juga tant en els marcs generals com en la capacitat operativa dels governs municipals.

Ara bé, aquesta centralitat conviu amb un canvi de cicle. Entre 2009 i 2013 la despesa cultural local cau més d'un 30%, passant de més de 800 milions a poc més de 560. La reducció és sostinguda, tot i que amb intensitats diferents segons els anys. El sistema no s'ensorra, però es redimensiona.

La distribució interna de la despesa ajuda a entendre aquest reajustament. La promoció cultural és la principal partida, amb un 33,4% del total, seguida de l'acció cultural, biblioteques i arxius, i museus. Aquest esquema mostra una doble lògica: d'una banda, el pes de la programació i l'activitat; de l'altra, la necessitat de sostenir infraestructures i serveis culturals bàsics.

També és rellevant la composició pressupostària. Més del 90% de la despesa es concentra en tres capítols: béns i serveis corrents (40,8%), personal (29,4%) i transferències corrents (21,2%). Això indica que la política cultural local és, en gran part, una política de sosteniment: mantenir serveis, equips i activitat més que no pas generar grans inversions.

La dimensió territorial introdueix matisos importants. Els municipis més grans concentren el volum absolut de despesa, mentre que els municipis mitjans i petits presenten ràtios per habitant més elevades. Aquesta dualitat apunta a una geografia desigual, on la capacitat d'acció no es distribueix de manera homogènia.

En conjunt, les dades no només descriuen una estructura de despesa. Mostren un sistema cultural local que, malgrat la reducció de recursos, manté la seva centralitat i capacitat operativa. La qüestió que queda oberta no és tant quant es gasta, sinó com aquesta despesa condiciona -i limita- les possibilitats de transformació de les polítiques culturals municipals.

Referència

Departament de Cultura. Gabinet Tècnic. *DeCultura, núm. 17, març 2015. Estadística de despesa en cultura de l'Administració local a Catalunya. 2013*. Gabinet Tècnic, 2015. <<http://hdl.handle.net/20.500.12368/14824> [2]>.

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: finançament de la cultura

Tags: economia de la cultura

Tags: polítiques culturals

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: desenvolupament territorial

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/2015/despesa-cultura-administracio-local-catalunya-2013>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://hdl.handle.net/20.500.12368/14824>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5744>